

Regeringskansliet
Socialdepartementet
Jämställdhetsenheten

Yttrande över betänkandet Att bryta ett våldsamt beteende - återfallsförebyggande insatser för män som utsätter närstående för våld (SOU 2018:37)

Dnr SN18/88-529

Sammanfattande synpunkter

Socialnämnden i Ekerö kommun ställer sig positiv till utredningen i dess helhet och instämmer i flera av utredningens förslag. Att arbetet mot våld i nära relationer även omfattar insatser riktade till våldsutövaren är en förutsättning för att komma tillrätta med problematiken, både i enskilda fall och i ett samhällsperspektiv.

Våld i nära relationer är ett stort samhällsproblem som orsakar stora personliga och samhälleliga kostnader inom hälso- och sjukvård, polis, rättsväsende och socialtjänst men även indirekta kostnader så som förlorad arbetsinkomst, fysiskt och psykiskt lidande och barn och unga som växer upp under svåra uppväxtvillkor och ges sämre förutsättningar till ett gott liv.

Socialnämnden i Ekerö kommun har prioriterat att yttra sig om de förslag som i störst utsträckning berör nämndens ansvarsområden och uppdrag samt de förslag som påverkar nämndens förutsättningar att utföra dessa.

Ställningstagande till utredningens förslag

- *Socialnämnden ställer sig positiv till ett förtydligande av socialnämndens ansvar för insatser till våldsutövare i socialtjänstlagen (2001:453) enligt föreslagen lydelse 5 kap 11 §.*

Att Socialnämnden får ett utökat ansvar för insatser till våldsutövare är nödvändigt för att stärka det förebyggande arbetet och för att våldsutsatta och närstående ska kunna få hjälp till ett liv utan våld.

Socialnämnden ser emellertid ett behov av att ansvarsfördelningen mellan olika huvudmän förtydligas när det gäller insatser till våldsutövare. Att rikta

uppmaningar och rekommendationer till vissa huvudmän och ställa krav på andra riskerar att leda till en ojämn ansvarsfördelning, framförallt mellan hälso- och sjukvården och socialtjänsten. Det finns i och med detta en stor risk att ett alltför stort ansvar åläggs socialtjänsten med anledning av kommunens yttersta ansvar för att ge den enskilde stöd och hjälp och att den enskilde därigenom inte får det stöd som lagstiftaren vill få till stånd.

Ett utökat ansvar och nya uppgifter för socialtjänsten ställer också krav på både utökade ekonomiska förutsättningar och ett kvalitativt kompetensstöd.

- *Socialnämnden ställer sig positiv till inrättandet av ett centrum för samordning och kunskapsutveckling för insatser och behandling till våldsutövare*

För att socialnämnden ska kunna tillhandahålla kvalitativa insatser till våldsutövare behövs kunskapsstöd och vägledning. Det finns idag kunskapsstöd och standardiserade bedömningsmetoder att använda i arbetet med våldsutsatta och barn som bevittnat våld men när det kommer till våldsutövare saknas detta. De systematiska forskningsöversikter som gjorts avseende de arbetsmetoder som används i arbetet med våldsutövare har inte kunnat styrka metodernas effekt. Eftersom Socialnämndens insatser ska vara evidensbaserade och bygga på bästa tillgängliga kunskap är det problematiskt att området är forskningsmässigt eftersatt. Socialnämnden ser därför ett behov av ett sådant nationellt centrum som utredningen föreslår och att detta har en stark forskningsanknytning som kan ge vägledning för de praktiker som arbetar med målgruppen.

- *Socialnämnden ställer sig tveksam till tillfälliga boendelösningar för våldsutövare*

Socialnämnden är i grunden positiv till att utredningen väljer att fokusera på möjligheten att flytta våldsutövaren från det gemensamma hemmet då det kan innebära mindre påfrestningar för den våldsutsatta och eventuella barn i hushållet. Socialnämnden ser dock svårigheter med att i dessa fall kunna garantera säkerheten för den våldsutsatta, eftersom våldsutövaren fortfarande skulle ha möjlighet att söka upp den våldsutsatta i den tidigare bostaden. Ett förslag om att ge Socialnämnden möjlighet att bevilja tillfälligt boende för våldsutövare ställer stora krav på kompetens inom våld i nära relationer och på samverkan mellan olika aktörer.

Ett ytterligare problem med förslaget är att det bygger på frivillighet från våldsutövarens sida, vilket sannolikt begränsar möjligheten att förmå vederbörande att flytta från det gemensamma hemmet.

- *Socialnämnden ställer sig positiv till att Kriminalvården ges möjlighet att använda samordnad individuell plan i arbetet med våldsutövare i syfte att hjälpa våldsutövare att få rätt stöd och att samordna planer med våldsutsatta vid behov.*

För att inte olika aktörer ska arbeta parallellt utan kunna utbyta information och samverka i den utsträckning som behövs är det nödvändigt att olika aktörer som t ex Kriminalvården, hälso- och sjukvården och socialtjänsten ges möjlighet att utbyta information och samverka, till exempel genom samordnad individuell plan.

- *Socialnämnden ställer sig positiv till ett införande av en ny sekretessbrytande regel för att möjliggöra att socialtjänsten kan lämna ut information till polisen, då det kan förhindra allvarlig brottslighet, som t ex våld mot närstående.*

Socialnämnden anser att en möjlighet för socialtjänsten och hälso- och sjukvården att delge polisen uppgifter för att förebygga allvarlig brottslighet är av godo. När det gäller våld mot närstående är det dock av yttersta vikt att den eventuellt nya lagstiftningen inte utgör ett upplevt hinder för våldsutsatta att kontakta socialtjänsten för stöd och hjälp.

Kjell Öhrström
Socialnämndens ordförande